

BESLUT

DATUM: 2025-10-22
AVDELNING: Avdelningen för betalningar
HANDLÄGGARE: Helena Tumming
DIARIENUMMER: 2025-01124
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Policy för styrning och uppföljning av RIX

Riksbankens beslut

Riksbanken fastställer Policy för styrning och uppföljning av RIX i enlighet med bilaga.

Skälen för beslutet

Policy för styrning och uppföljning av RIX har uppdaterats i enlighet med den årliga översynen av styrande dokument.

Inledningen är uppdaterad med deltagarkategorier samt utvecklad text kring tjänsterna RTGS och INST. Roller och ansvar har förtydligats jämfört med tidigare policy samt uppdaterats för att avspegla ny organisation inom avdelningen för betalningar.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson och Anna Seim) efter föredragning av compliance officer Anna Fjäll. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Christina Wejshammar medverkat.

POLICY FÖR STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV RIX

BESLUTSDATUM: 2025-10-22
BESLUT AV: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: Avdelningen för betalningar
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Chefen för avdelningen för betalningar
DIARIENUMMER: 2025–01124
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Policy för styrning och uppföljning av RIX

Innehåll och syfte

Enligt 3 kap. 2 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank ska Riksbanken tillhandahålla system för avveckling av betalningar. Riksbanken tillhandahåller det anmälda avvecklingssystemet RIX.

Denna policy syftar till att fastställa ett ramverk för styrning och uppföljning av RIX inom Riksbanken.

Målgrupp

Denna policy gäller för medarbetare som arbetar med RIX. Begreppet medarbetare avser alla arbetstagare och de uppdragstagare som har tillgång till en riksbanksdator och till Riksbankens system och som deltar i Riksbankens dagliga verksamhet.

Innehåll

Policy för styrning och uppföljning av RIX	1
Policy för styrning och uppföljning av RIX	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
Innehåll	2
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
2 Roller och ansvar	4
3 Mål för RIX	5
4 Riskhantering	5
5 Rapportering till direktionen	5
6 Efterlevnad	5
7 Ikraftträdande	6

1 Inledning

Riksbankens system för avveckling av betalningar i SEK, RIX, har en central roll i den svenska finansiella sektorn och är Sveriges viktigaste betalningssystem. Följande institut kan vara deltagare i RIX: kreditinstitut, värdepappersföretag, clearingbolag, värdepapperscentraler, centrala motparter, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och Riksgälden.

RIX har två avvecklingstjänster; RIX-RTGS och RIX-INST. RIX-RTGS är för stora betalningar och är öppet vardagar klockan 7–18 medan avvecklingstjänsten RIX- INST är för mindre och omedelbara betalningar och är öppet dygnet runt årets alla dagar. Avvecklingstjänsten RIX-RTGS är en förutsättning för genomförandet av betalningar och transfereringar mellan deltagarna i RIX-RTGS samt för det operativa genomförandet av Riksbankens penningpolitiska beslut. Avvecklingstjänsten RIX-INST är i sin tur en förutsättning för till exempel genomförandet av samtliga betalningar via mobilapplikationen Swish. För betalning av värdepapperstransaktioner har Riksbanken utkontrakterat RIX-konton hos Euroclear Sweden AB.

Förutsättningarna för deltagande i RIX, både vad avser RIX-RTGS och RIX-INST, regleras i Villkor för RIX och penningpolitiska instrument¹.

RIX tillgänglighet och effektivitet är en förutsättning för att Riksbanken ska främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. Det är också en förutsättning för att Riksbanken ska kunna genomföra de penningpolitiska beslut som fattas. På grund av RIX betydelse i samhället kan en störning i systemet få omfattande konsekvenser som på kort tid kan sprida sig till andra delar av det finansiella systemet vilket skulle kunna skada förtroendet för Riksbanken.

CPMI/IOSCO har tagit fram principer för finansiella infrastrukturer (PFMI) som är internationell standard. Dessa principer är inte rättsligt bindande. Syftet med dessa principer är att stärka de finansiella infrastrukturerna och därigenom värna den finansiella stabiliteten. Principerna ställer dels krav på systemen i den finansiella infrastrukturen och de organisationer som tillhandahåller dessa system, dels krav på myndigheter som utövar övervakning och tillsyn av systemen i den finansiella infrastrukturen. Principerna är ett stöd i att säkerställa att målen för RIX kan uppnås och principerna ska uppfyllas.

1.1 Bakomliggande regelverk

De huvudsakliga lagarna som utgör den rättsliga ramen för betalnings- och avvecklingssystemen infrastruktur i Sverige och är relevanta för RIX är följande:

Lag (2022:1568) om Sveriges riksbank

¹ <https://www.riksbank.se/sv/betalningar--kontanter/betalningssystemet-rix/villkor-och-anvisningar/>

Lag (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden

Lag (1991:980) om handel med finansiella instrument

Lag (2015:1016) om resolution

Sveriges riksbanks arbetsordning

2 Roller och ansvar

Direktionen har i Riksbankens arbetsordning delegerat uppgifter relaterade till styrning och uppföljning till avdelningscheferna. Respektive avdelningschef rapporterar inom sitt område till direktionen, inklusive frågor som rör RIX.

Ledningsgruppen för RIX har som mål är att säkerställa att denna policy efterlevs och att fungera som ett stöd till avdelningschefen för betalningar som är ordförande och sammankallar ledningsgruppen. Därutöver deltar avdelningscheferna för avdelningen för IT och digitalisering och avdelningen för marknader, säkerhetschefen och enhetschefen för RIX Operations eller den som respektive chef sätter i sitt ställe. Chefen för enheterna för RIX Förvaltning samt RIX Affärsutveckling deltar vid behov. Riskchefen, regelefterlevnadsfunktionen och avdelningschefen för internrevisionsavdelningen får närvara vid ledningsgruppens möten eller den som respektive chef sätter i sitt ställe.

Ledningsgruppen har inte något eget beslutsmandat. Avdelningscheferna ska medverka i arbetet att styra och följa upp RIX enligt nedan.

Avdelningschefen för avdelningen för betalningar ansvarar för styrningen och uppföljningen av RIX samt för rapporteringen till direktionen. Denne ska besluta om avgifter för RIX baserat på utfall och prognos av kostnader hänförliga till RIX. Avdelningschefen ska även meddela direktionen sin värdering av huruvida verksamheten rörande RIX får tillräckliga resurser och stöd i övrigt samt att beslut av större vikt i Riksbanken har tagit höjd för RIX som finansiell infrastruktur.

Avdelningschefen för avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd ansvarar för Riksbankens beräkning av kostnadsfördelning och kostnadsutfall.

Inom avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd finns säkerhetsenheten och säkerhetschefen. **Säkerhetschefen** ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX genom att arbeta med säkerhetsfrågor rörande fysisk säkerhet, säkerhet kring skyddsvärd verksamhet och personsäkerhet och informationssäkerhet.

Avdelningschefen för avdelningen för IT och digitalisering ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX genom IT-stöd såsom drift inkl. leverantörsstyrning, förvaltning, IT-cybersäkerhet och strukturkapital samt underlag för kostnadsberäkningar som berör det specifika området.

Avdelningschefen för avdelningen för marknader ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX genom att verka, delge information och stödja inom områdena implementering av penningpolitiska beslut, styrsystemsförändringar och krisåtgärder samt ansvara för policy för säkerhet för kredit över natt.

Avdelningschefen för riskavdelningen ska bidra med råd och stöd i löpande riskhantering samt genomföra oberoende kontroller av Riksbankens väsentliga risker.

Internrevisionsavdelningen ska granska RIX i enlighet med Riksbankens Policy för internrevision².

3 Mål för RIX

De tjänster Riksbanken erbjuder genom RIX ska innebära att systemviktiga betalningar kan avvecklas på kontot i Riksbanken.

RIX ska ha mycket hög tillgänglighet, ska redovisa korrekt information och ska upprätthålla konfidentialitet för uppgifter i systemet.

Tjänsterna i RIX ska utvecklas i takt med marknadens och samhällets behov.

4 Riskhantering

Risken för händelser som kan påverka tillgänglighet till, korrekthet eller konfidentialitet i RIX ska vara låg. RIX motståndskraft mot händelser som påverkar detta ska vara hög. Risker som hotar målen med RIX ska identifieras, värderas, samt följas upp av RIX ledningsgrupp.

Avdelningen för finansiell stabilitet övervakar RIX för att identifiera operativa och finansiella risker i betalningssystemet.

5 Rapportering till direktionen

Direktionen ska varje tertiäl få en rapport om RIX rörande utfall mot mål, uppfyllelse av internationella principer, riskhantering, incidenter och utfall mot verksamhetsplan och budget för RIX.

6 Efterlevnad

Avdelningschefen för avdelningen för betalningar ansvarar för att revidering av policyn utförs årligen samt att uppföljning och rapportering av regelefterlevnad till direktionen sker tertiälvis.

² <https://banconatet.riksbank.se/sv/organisation-och-styrning/styrande-dokument-inom-riksbanken/internrevision/policy-for-internrevision/>

Avdelningschefen för avdelningen för betalningar får delegera till enhetschefen för RIX Operations att utföra uppföljningen av policyn.

7 Ikraftträdande

Denna policy träder i kraft den 1 december 2025. Genom denna policy upphävs tidigare policy (dnr 2024-01024) som beslutades den 30 oktober 2024.